

Nieuwe resultaten van gezondheidsstudie Dessel-Mol-Retie **Verluchting en ventilatie verminderen blootstelling aan schadelijke stoffen**

Door je huis te verluchten en te ventileren met een ventilatiesysteem, word je minder blootgesteld aan schadelijke verbrandingsproducten. Dat blijkt uit de nieuwste resultaten van de gezondheidsstudie 3xG (Gezondheid – Gemeenten – Geboorten) die de blootstelling aan vervuilende stoffen bij 300 baby's en hun moeders uit Dessel, Mol en Retie onderzoekt. De studie gebeurt in opdracht van de Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen (NIRAS) en de partnerschappen STORA (Dessel) en MONA (Mol).

Worden zwangere vrouwen uit Dessel, Mol en Retie vaak blootgesteld aan verbrandingsproducten zoals kankerverwekkende PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) of benzeen? En welke factoren beïnvloeden de blootstelling? Op die vragen zochten de wetenschappers van de 3xG-studie een antwoord. De onderzoekers analyseerden daarvoor urinestalen van 301 vrouwen, die ze tussen 2011 en 2015 verzamelden. "Dit onderzoek is uniek voor Vlaanderen. Nog nooit werd de blootstelling aan verbrandingsproducten gemeten bij zwangere vrouwen", zegt Nathalie Lambrechts van VITO.

Verluchten en ventileren

Uit de resultaten bleek dat moeders die roken twee keer meer PAK's en benzeen in hun urine hebben. Maar de onderzoekers ontdekten ook ruim een derde meer PAK's in de urine van vrouwen die de dagen voordien met de fiets of te voet het drukke verkeer getrotseerd hadden.

Ook binnen krijgen we te maken met die schadelijke stoffen, bijvoorbeeld wanneer we iets laten aanbranden. De onderzoekers deden echter een opvallende vaststelling: je kan efficiënte maatregelen nemen om minder blootgesteld te worden aan PAK's. "We vonden dat vrouwen die hun huis vaak verluchten én die een ventilatiesysteem hebben, tot een derde minder PAK's in hun urine hebben. Dat is een opmerkelijk verschil met deelnemers die alleen hun ramen openzetten of diegenen die alleen hun ventilatiesysteem aanzetten", aldus Nathalie Lambrechts.

Impact fijn stof op DNA

De 3xG-onderzoekers gingen ook na in welke mate de Kempense moeders blootgesteld werden aan fijn stof. Net als in de rest van Vlaanderen werd in de regio waar de moeders woonden, de strenge drempelwaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) overschreden. De soepelere Europese norm werd wel gehaald. De wetenschappers ontdekten ook dat de hoge fijnstofconcentraties DNA-schade veroorzaken. "Maar ons DNA herstelt zich meestal vanzelf, zonder dat er gevolgen zijn voor de gezondheid. De resultaten van DNA-schademetingen bij de 3xG moeders en hun baby's waren laag en vergelijkbaar met andere resultaten uit Vlaanderen."

Meer informatie:

- Raadpleeg vanaf 15 december het rapport op de website www.studie3xg.be
- Contacteer Nathalie Lambrechts (VITO) op nathalie.lambrechts@vito.be, tel 014/335116
- Contacteer NIRAS: Evelyn Hooft, tel 0475/60 25 04

ACHTERGRONDINFORMATIE

Wat is 3xG

Eén van de voorwaarden van de lokale partnerschappen STORA (Dessel) en MONA (Mol) om de oppervlaktebergingsinstallatie van laagradioactief, kortlevend afval in Dessel te aanvaarden, was een continue gezondheidsopvolging. Met het oog op gezondheidspreventie in de regio peilt de studie naar de impact van diverse milieueffecten en levensstijl, en worden tal van gezondheidsgegevens opgevolgd. De gezondheidsstudie – 3xG, wat staat voor Gezondheid-Gemeenten-Geboorten, – startte in het voorjaar van 2010.

De studie wordt geleid door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek en wordt uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, het Provinciaal Instituut voor Hygiëne en de Vrije Universiteit Brussel. Bij driehonderd kinderen en hun moeders onderzoeken de wetenschappers onder andere de blootstelling aan milieuvervuilende stoffen zowel buitenshuis als binnenshuis. Ook de opname van chemische stoffen via voeding en het effect op de gezondheid worden onderzocht. In 2015 werd de blootstelling aan zware metalen onderzocht. Daarnaast bestuderen de onderzoekers om de vijf jaar de ziekte- en sterftcijfers in de regio. Aan de hand van de resultaten stellen de experts aanbevelingen op die het welzijn en de gezondheid van de lokale bevolking ten goede komen.

Bloed- en urinestalen van alle deelnemers worden ook opgeslagen in een biobank. Als men in de toekomst een nieuwe vervuilende stof ontdekt, kan zo onderzocht worden hoelang die stof al aanwezig is in ons bloed en hoe ze met de tijd evolueert.

Meer informatie over de studie vindt u op www.studie3xg.be.